

W: B: M: M:
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 5.02.2003

Sayı : 35

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğal afetler, toplumun normal yaşam düzenini bozan, yaşam kalitesini düşüren ve dış yardıma gereksinim duyuran ekolojik olaylardır. Doğal afetlerin özellikleri, genellikle ani ve beklenmeyen bir zamanda olmaları ve büyük yıkımlara neden olmalarıdır.

Son dönemde ülkemizde de sık sık yaşanan, deprem ve sel baskınlarından ülkemiz üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılarak, uğrayacağımız muhtemel felaketlerin önlenmesi için ne gibi tedbirlerin alınması gerektiği konusunda Anayasanın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Nail KAMACI
Antalya Milletvekili
ve 22 Milletvekili

- 1.- Nail KAMACI-Antalya Mv.
- 2.- Ramazan Kerim ÖZKAN-Burdur Mv.
- 3.- Tuncay ERCENK-Antalya Mv.
- 4.- Erdal KARADEMİR-İzmir Mv.
- 5.- Feridun Fikret BALOĞLU-Antalya Mv.
- 6.- Osman ÖZCAN-Antalya Mv.
- 7.- Nurettin SÖZEN-Sivas Mv.
- 8.- Mevlüt COŞKUNER-Isparta Mv.
- 9.- Ali Cumhur YAKA-Muğla Mv.
- 10.- Ali ARSLAN-Muğla Mv.
- 11.- Halil ÜNLÜTEPE-Afyon Mv.
- 12.- Fahrettin ÜSTÜN-Muğla Mv.
- 13.- Atilla EMEK-Antalya Mv.
- 14.- Mustafa GAZALCI-Denizli Mv.
- 15.- Muhsin KOÇYİĞİT-Diyarbakır Mv.
- 16.- Mehmet Uğur NEŞŞAR-Denizli Mv.
- 17.- V.Haşim ORAL-Denizli Mv.
- 18.- Nuri ÇİLİNGİR-Manisa Mv.
- 19.- Şefik ZENGİN-Mersin Mv.
- 20.- Ferit Mevlüt ASLANOĞLU-Malatya Mv.
- 21.- Muharrem TOPRAK-İzmir Mv.
- 22.- Hasan GÜYÜLDAR-Tunceli Mv.
- 23.- Hakkı ÜLKÜ-İzmir Mv.

GEREKÇE:

Küresel ısınma nedeniyle artış gösteren “sera etkisi” olarak tanımlanan tehlike, ozon tabakasındaki incelmeye ve bunlara bağlı olarak iklimde görülen değişim, asit yağmurları, kirli hava, erozyon nedeniyle verimsizleşen tarım alanları, nesli tükenen endemik türler, eko sistemimizi ciddi olarak etkilemektedir.

Bilindiği gibi ülkemizin morfolojik ve klimatolojik özellikleri nedeniyle büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğal afetlere sık sık karşılaşmaktadır. Doğal afetleri; jeolojik afetler (deprem, volkanik hareketler, zemin kaymaları, çığ, heyelan vb.), meteorolojik afetler (tayfun, siklon, kuraklık vb.), hidrolojik ve denizlerle ilgili afetler (erozyon, yağmur, sel, tsunami, deniz yüzeyi değişimleri, dolu, biyolojik afetler vb.) insana bağlı afetler (hava ve su kirliliği, yangınlar, patlamalar) olarak sınıflandırabiliriz.

Ülkemizde çok farklı afet türleri görülmekte olup, bu afetlerin basında yarattığı hasar durumları dikkate alındığında, % 64 deprem, % 16 heyelan, % 15 su baskınları, % 4 yangın, % 1 oranında çığ, fırtına, yer altı suyu yükselmeleri gibi meteorolojik kökenli diğer afetler gözlenmektedir. Ülkemiz için bu afetler ne bir başlangıç, ne de sonudur. Türkiye, afetlerle yaşamasını öğrenmek, afetleri karşılama ve bunları en az zararla geçiştirebilmek için gerekli çalışmaları yapmak zorundadır. Hem bu doğal afetlerden, hem de kendi ellerimizle yarattığımız olumsuz çevre koşullarından korunmak için bilgilenmek ve bilinç düzeyini yükseltmek durumundadır. Oysa biz yer seçimi konusunda yanlışlıklarımızı tekrarlayarak, dayanıksız yapılar üreterek doğa güçlerine meydan okumaya ve afetlere davetiye çıkarmaya devam ediyoruz. Kontrolsüz kentleşme ve endüstrileşme, fay hattı üzerine yerleşimin ve endüstriyel alanların inşa edilmesi, yerleşim alanlarının alüvyonlu topraklar olması, yapılan imar uygulamalarının yanlışlığı ve binalardaki kat sayısının zeminin sağlamlığı ile değerlendirilmemesi sonucu oluşan depremler nedeniyle çok kısa süre öncede can ve mal kayıplarını yaşadık.

Yine yanlış imar planları, çarpık kentleşme, yanlış tarım uygulamaları, çayır-mera arazilerinin yeteneklerine göre kullanılmamaları, sağanak yağışların fazla olması nedeniyle bu alanlarda bulunan dere, çay yataklarının ıslah edilmemesi, kanalların bakımlarının yapılmaması, nedeniyle sık sık su baskınları ve sel felaketleri de ülkemizde yaşanmaktadır. Aralık ayında Antalya ilinin Kale (Demre) ilçesinde, ocak ayı içinde ise Kumluca, Mavikent, Kaş ilçelerinde ve diğer illerimizde benzer nedenlerle sel felaketleri yaşanmıştır.

Ölüm ve yaralanmalara neden olan doğal afetler sonrasında sağlık hizmetlerinin yetersizliği ön plana çıkmıştır.

İstatistiklere göre geçen yüzyılda doğal afetlere bağlı olarak ülkemizdeki doğrudan ekonomik kayıp GSMH'nin % 1'ini bulmaktadır. Dolaylı ekonomik kayıp olarak da Pazar kaybı ve üretim kaybı gibi faktörlerde göz önüne alındığında bu oranın % 3-4'e ulaştığı görülmektedir.

Son yıllarda meydana gelen afetlerde yaşanan temel sorun; tehlikenin saptanmasına rağmen uygulayıcı birimlerce gerekli önlemlerin alınmadığını, sonuçta ortaya çıkacak olan riskin önceden saptandığı şeklinde olmuştur. Ör.:yaşanan sel felaketlerinde gerekli önlemler alınsaydı hasar daha da az meydana gelecekti.

Ülkemizin milli servetinin bu tür ihmaller nedeniyle kaybına tahammülü kalmamıştır.